

LUDMILLA LACUEVA CANUT
Escriptora

Coetanis de Romeu: Vuillier

Viatgem cap al segle XIX de la mà de Gaston Vuillier, autor del llibre *Le Val d'Andorre*, a més del cèlebre dibuix de Charles Romeu així com d'il·lustracions de persones i paisatges andorrans. Vuillier ens endinsa en la història d'una Andorra misteriosa i exòtica amb uns usos i costums de l'Edat Mitjana. La idea de visitar Andorra li ve una tarda del mes de juliol de 1887 passejant amb un amic per Perpinyà. Van sentir una música militar i s'hi van atansar. En aquell moment van tocar l'opereta *Le Val d'Andorre* amb música d'Halévy. I aquí va ser quan li va proposar al seu amic Anguila de visitar el nostre país. Dit i fet, visiten al bibliotecari de la vila, Pierre Vidal, que segons sembla coneix molt bé Andorra i els donarà totes les informacions que necessiten. Com a bon consell els hi diu que evitin de parlar de política i de ficar el nas en els afers interns del país. Però aquests consells també anaven encaminats a aspectes més pràctics com la d'emportar-se capses de pols insecticida, així com una manxa.

Del seu viatge ens explica, a part de la dificultat de transitar pels camins andorrans força perillosos en alguns indrets, que l'andorrà és desconfiat, que aquest caràcter prové de les condicions de vida molt dures, té dos senyors de costums i humors ben diferents. Aquesta doble autoritat posa a vegades a l'andorrà en una posició difícil.

Esmenta que no hi ha cap metge a les valls i que si n'hi hagués li seria difícil de desplaçar-se. La seva visita a Andorra

podria haver acabat dramàticament ja que una nit mentre s'hostatgen a l'hostal Calones, es declara un incendi a les golfes just a sobre de les seves cambres. Gràcies al seu company de viatge, Anguila, salva la vida.

I arribem finalment a la seva trobada amb Charles Romeu a qui coneix a Andorra la Vella. Ens relata que han passat unes hores molt agradables amb ell i que és un home amb un esperit obert, galant i força distingit. Es veuran sovint. Durant el dia, Romeu atén les seves funcions mentre ells es passegen per les valls que dibuixen amb avidesa. Aquí hi ha una barreja de sentiments entre l'admiració pels paisatges i la sorpresa de trobar un poble aïllat i ancorat a l'Edat Mitjana. Al vespre es troben tots per sopar a la fonda d'en Pepe.

De Romeu ens comenta que viu a Prada i que l'antiga vegueria és interessant per visitar-la tot i que està mancada de manteniment. Tot i així queda sempre reservada per a aquest funcionari. Gràcies a Romeu se'ls permet visitar la Casa de la Vall i ens relata també els tres dies de festa d'Andorra la Vella, on es diverteixen amb els balls dels vilatans. Però tot el bo s'acaba i la visita arriba a la seva fi. Tots quatre tornaran junts cap a França acompanyats pel guia, Nyerro.

Le Val d'Andorre ens deixa un testimoni valuós tant per als futurs turistes que havien de venir a visitar els nostres paratges com per a les noves generacions per comprendre com era l'Andorra d'abans.